

"Háandi sjá þeir ekki, og" heyraði þeyra þeir ekki"

Þessi orð frelsarans dattu mér í hug. Þegar ég las ummáli um greinina "Er synd að dansa?" — þá, sem vakir fyrir þýðanda, þegar hann þýðir greinina, er auðsýnlegt að, að hana að einhverju þvi, er sátt og þá, sem unna sig-gæði frá trúarlegu sjónarmiði. — Hann hefur augu og sér ekki, og eyru og heyrir ekki, vegna þess að markmiðið er ekki gólegt, ekki réttlátt. Hann reynir ekki til að hreka neitt það, sem greinarhöfundurinn (Mr. Crosby) segir, en hann lætur sér sama, að kalla hann ósemilegum nöfnum, og gefa það að hans velmeintu og sannorðu staðfestingum. Grein Mr. Crosbys er í heild sinni virðingargætt og ætti því undir öllum kringumstæðum, að vera látin hlutlaus, því fari svo, að hún hefði þau áhrif, sem höfundurinn ætlast til, þá væri það ávinningur en ekkert tap, því dans er engin nauðsyn, þeir, sem halda með dansi, sem harmlausri skemtan, verða þó oft að víðræðna þá, að þar hafi ógæfu samfundarinn byrjað, og að þar byrji það oft, að áhrifum heimilis sín undir höndu; að þar byrji oft tilhugningur, ar lausleysis, og að það komi fólk vanalega þreyttara en úr verstu vinnu, o. s. frv. Það getur því engum hugandi manni, sem líta vill óvilldillum augum á dans frá öllum sjónarmiðum, dulist það, að honum fylgja skaðlegri áhrif en menn eru alment viljugir á að víðræðna.

Mig minnir ég lesi í Heims-kringlu í vörum um það, að ung stúlka, sem dansað hefði alla nóttina, hefði fallið niður dauð af þreytu; Eg hef glatað blaðinu og tek þetta því eftir minni, og má vera ég hafi lesið það í einhverju öðru blaði, þó mig minni fleklega það væri. Hkr. — en það man ég fyrir satt, að í Heimskringlu oftast en einu sinni hefur í sköpi verið minnst á dans sem "fótastemnt".

Þýðandans göðu(?) ástæður á, að vera niður á því, sem gert er í trúarinnar nafni, verður svo bezt að notum, að hann gæti réttar og sanninda.

S. F. Björnsson.

ATHUGASEMD.

Vegna þess, að ég þýddi greinarstúfuna "Er synd að dansa?", sem hr. Björnsson ræðir hér um, vildi ég athuga stuttlega það hina þýðdu grein og skrif hana, svo að almennir haldi ekki að ég hafi framið meina höfuðsva. Eins og ráða má af orðum hr. Björnssonar að ég hafi gert.

"Er synd að dansa?" stóð í norska blaðinu Skandinaven, og átti að vera andmali frá þessum Crosby gegn ummælum prests eins (Rev. Fr. Edwards), sem hafði mælt fram með dansinum og sjálfur verið víðstaddur þess konar skemtanir.

Crosby hneykslast mjög, á, að prestur skuli láta sér slíkt um munn fara, og þakkar guði sínum, að innan vébanda skandinavisku kirkjunnar séu engir prestar svo

guðlausir, — því dansinn telar hr. Crosby synd, sem hrífi mann á harða leið til glötunar.

Honum farast þannig orð meðal annars:

" — — — Það eru ekki guðs börn, heldur heimans börn, sem koma saman í danssalnum að svara fýsnum höldsins: sterlati, eiginir og vellystingum, og það er guð hegómáðyrðarinnar, sem dansdómurnar dýrka. Drykkja, gáfaust hjál og léttaðugar skemtanir o. s. frv., eru syndir, sem ganga í kring í danssalnum, og sem bibbja fyrir-damir, en sem heimurinn að jafnaði kallar saklausar skemtanir."

Dalögur lýsing eða hitt þó heldur. En hr. Björnsson telur sama sama og virðingartert af Crosby, og hefst handa gegn þessari vobaspillingu!

Eg er enginn dansmaður, — dansa aldrei; en þrátt fyrir það kemur mér ekki til hugar, að dansast gegn dansinum. Hann er eins góð skemntun og hvað annað og veldur engu meiri súðspillingu en guðraknislegir lautatúrar eða "picknics". Og að segja það, að á dönsnum komi menn og konur sam-an til að svara fýsnum höldsins, er svo víðræðnalegt getsakir, að glæpi liggur næst. En samt sem áður telur hr. S.F.B. þessi um-mæli Crosbys góleg og virðingargætt, — svo báðir eru góðir.

Ei það er synd að dansa, þá er það eins synd að fara á leikhlús, skautabringi, eða hverja þá skemntun, sem maður og konu fara sam-an á. Jafnvel gæti það komið upp úr kafinu, að hinar kristlegu sam-komur væru syndsamlegar, því hegómáðyrðin kemur þar fram í ýmsum myndum, — en ein er synd, segir Crosby, og Björnsson samþykkir.

Nei, það yrði lítið varið í lífi í henni veröldu, ef henni væri stjórnað af þróngsýnum smásálum, sem Crosby þessum. Slíkir menn eru skaðlegustu mennirnir í hvaða félags-skap sem er, og þeir einmitt hafa hrætt fleirum út á spillingarbrautina, en dansinn, sem þeir eru að afsækja, þróngsýni og kredur hafa reynst og munu reynast röt alls ills í félagslífinu sem trúarlífni. Þaðan á lærsnin upptök sín.

Hvað því viðvíkur, að ég hafi farið ósemilegum orðum um hr. Crosby — eins og hr. S.F.B. segir — þá er ég því ekki sammála; ég kallaði hann að eins guðhræddan og sálhólpin labbakút, og það eru engar hroðaskammir, að ég held. Og að það sé höfuðsva, að skopast að annara skoðunum — og það þá jafn gófum(?) skoðunum og hr. Crosbys — þá ég ó-mögulega séð.

Eg hef hvergi orðið þess var, að í Heimskringlu stæði sú frétt, að stúlka hefði dansað sig til danss, og þó svo hefði verið, þá sannar það engan veginn, að synd-samlegt sé að dansa.

Gunn. Tr. Jónsson

Nýgiltur: Þegar ég kom heim í þærkveldi, fann ég konuna mína í laðmi kostgangarans.

Ogiltur: Hvað gerðurðu maður?

Nýgiltur: Ekkert, — ég hef sjálfur einnig verið kostgangari.

ÁVARP til Jóhannesar H. Hünfjörð skálds.

I Heimskringlu 6. júlí birtist kvæði eftir þig, sem þú nefnir: — "A geðveikrahælinu". Þú hefur þar dregið upp sorglega mynd, sem mun vekja athygli margra, — sér-staklega þeirra, sem hlut eiga að máli; ég meina þeirra, sem hafa orðið fyrir því, að einhver vinur þeirra eða ættingi hafi átt þeirri ógæfu að mæta, að verða geðveik-ur, brjáláður eða bilast á sönsun-um að einhverju leyti, — og þeir eru margir.

Hefur þú gáð, að afstöðu þinni gagnvart þessu fólki, vinum og vandamönnum hinna geðveiku? — Er það rétt gert af þér, að nota gáfu þína til þess að svara þau hjörta, sem áður eru halsbædd? — Eða ert þú svo búlsýn, að þú sést samfering þin, að nokkur maður láti bróður eða son, sem hann elskar, á geðveikrahæli, — að eins til að ná í eignir hans, þar sem líka allar eignir slíks spjúlings falla að lögum til fylkisins?

Mér finst ekki mega ætlast til minna, af manni sem er skáld, en að hann niðist ekki á tilfinningum meðbræðra sinna í því sorglegasta mótlæti, sem getur komið fyrir nokkurn. Mér finst að það væri sömasamlegra fyrir skáldið, að nota hæfileika sína til þess að yrkja eitthvað sjálfum sér og þjóð sinni til samdar en ekki niðurlæg-ingar, til framfara en ekki eyðileggingar.

Jóhannes H. Hünfjörð, betra væri þér að nota skáldskapagáfu þína til annars en þess að auka harma þess fólks, sem nefir þá byrði að bera, sem erfið er að rísa undir.

Sær ei þá, er sorgar þjást af kjörum, sárum þeim, er fær þú aldrei grætt.

Tuttugu og fimm ár afmælishátíð STÓRSTÚKU ÍSLANDS. Seyðisfirdi 31. maí 1911.

Fyrir liðnum fjórðung aldar fyrsta sinn með vígslusög göða heilla hátt ver lyftum hraustir vorri merkisstíng, — sterk á Íslands stuðlabergi stendur hún með tignarbrag, þar sem guð og góðar vættir geta hennar enn í dag.

Það er ekki að eðli og skapi Íslendinga, að beygja kné. Oss er hvergi tótt tignarbrag, þar sem guð og góðar vættir geta hennar enn í dag.

Sýnið mér, hver sigur frægri stósta aldar fjórðung vinn, herra komst að þáu marki heldur en einmitt Stórstúkan! Reglu vorrar hjarta, og höfuð, — hún er sú, er framkvæmd þar starfsins þess, sem örlög Íslands ugglaut ber í skauti sér.

Eitt er víst, að frægt getur engin þjóð um forlög vor, ef í framtíð eins og fortíð áfram göngum heillaspor, —

Eitt — hvert biturt orð af skálds-ins vörum ótal hjörta getur sundurtætt. Bóðvar Helgason.

STÆLKI.

Íri mætti lögregluþjóni á vötu, sem veiðaði bareði í hendi sér.

Hvað er klukkan? spurði Írinn. Lögregluþjónninn lemur barelli- nu í höfuð honum og segir: Sló eittrétt í þessu.

Ó, guð, ég þakka þér, að ég kom ekki einni stundu fyrir, varð Írinn um að orði.

Prestur einn átti dóttur, sem var fræmur gefin fyrir að vera úti seint á kveldin og skelti skollæyr- unum við hinum kristlegu aminn- ingum föður síns. Eitt sinn sem oftast kom hún heim nær miðnætti og fann húsið lokað, en komst þó innum glugga og til herbergis síns. Morguninn eftir, þegar prestur sit- ur að morgunverði, kemur dóttir hans inn í borðstofuna, en um leið og prestur sér hana, hrópar hann í kinnmannstöðu: Þar ertu þá kom- in, þú lastanna og djöflsins barn.

Góðan daginn, faðir minn! svar- aði dóttirin í bljúgum undirgefni- róm.

Ási: Þú segir að Gvendur og Gulli hafi kastað teningum um, hvor þeirra skyldi giftast stúlk- unni.

Alli: Já, og Gvendur vann.

Ási: Og varð hann hamingju- samur?

Alli: Síður en svo, því stuttu eftir giftinguna brigslaði hann Gullu um það, að hann hefði látið sig vinna með svikum.

THE DOMINION BANK

3081 NOTRE DAME AVENUE AND SHERBROOKE STREET

Höfuðstóll uppborgaður: \$4,000,000.00
Varasjóður: \$5,400,000.00

Vér öðum eftir viðskiftun verzlunar manna og ábyrgumst að gefa þeim fullnægju. Sparisjóðsleidd vor er sú stærsta sem nokkur banki hefir í borginni.

Rúðendur þessa hlata borgarinnar óska að skifta viðskofnun sem þeir vita að er algerlega trygg. Nafn vort er fulltrúgning dölut- leika. Byrj þ spari innlegg fyrir sjálfa yðar, komu yðar og börn.

Phone Garry 3450 Scott Barlow, Ráðgjafar.

Vitur maður er varkár með að drekka ein- göngu HREINT ÖL. Þér getið sjána reitt yður á

DREWRY'S REDWOOD LAGER

Það er léttur, freyðandi bjór, gerður eingöngu úr Malt og Hops. Biðjið átið um hann.

E. L. DREWRY, Manufacturer, Winnipeg

STRAX

Í DAG EF BEZT AD GERAST KAUPANDI AD HEIMS-
KRINGLU. — ÞAD ER EKKI SEINNA VÆNNA.

TEKIFERANNA LAND.

Hér skulu taldir að eins fáir þeirra miklu yfir-
burða, sem Manitoba fylki býður, og sýnt, hvers-
vegna allir þeir, sem óska að bæta lífsfjör sín, ættu
að taka sér bólfestu innan takmarka þessa fylkis.

TIL BÓNDANS.

Frjósemi jarðvegsins og loftslagið hafa gert Mani-
toba heimsfræga, sem gróðrarrstöð No. 1 harð hveitis.
Manitoba býður bændasonum ókeypis búnaðar-
mentun á búnaðarskóla, sem jafngildir þeim bestu
sinnar tegundar á amerikanska meginlandinu.

TIL IDNADAR- OG VERKAMANNA.

Blómgaði framleiðslustofnanir í vorum öðfuga
stækkandi borgum, sækjast eftir allskyns handverk-
smönnum, og borga þeim bæztu gildandi vinnulaun.
Alengir verkamenn geta og fengið naga atvinnu með
bestu launum. Hér eru yfirgnæfandi atvinnutæk-
færi fyrir alla.

TIL FJARHYGGJENDA.

Manitoba býður gnaðg rafalaða til framleiðslu og
allskyns iðnaðar og verkstæða, með lágri verði; —
Frjósamlegt land; — margvislegar og ótamtandi auðs-
uppsprettur frá náttúrunni hendi; — Ágæt sam-
göngu og flutningatækni; — Ungir og öðfuga vaxandi
bæir og borgir. — Alt þetta býður vitnumum, auð-
afum og framtaksemi övöðfuganleg tekifæri og
starfsað um fram lýstu vonir. Vör þjóðum öllum
að koma og öðlast hluttöku í velseld vorri og þrosk-
un. — Til frekari upplýsinga, skrifði:

JOS. HARTNEY, 77 York Street, Toronto, Ont.

JOS. BURKE, 178 Logan Avenue, Winnipeg, Man.

A. A. C. LARIVIERE, 22 Alliance Bldg., Montreal.

J. F. TENNANT, Greta, Manitoba.

J. J. GOLDEN,

Deputy Minister of Agriculture and Immigration, Winnipeg

mundi nú auðvitað bölvu honum fyrir svikin, en þannig væri það oft í þessum heimi, að velgerða-
menn mannkyns mættu venja sig við vanþakklæti.
Guy hugsaði ekki mikið um það núna, að hana stæði
hér í kirkjunni og gæfi hringjarannum fimm hund
í ómakslaun, — stærsta upphæðin, sem þessi göði
maður hefði nokkru sinni fengið í einu. Guy vissi
ekki mikið um það, að hann væri í rauninni bezt
vinurinn þeirra. Í ger yoru þeir foreldralausir
flækingar, en í dag voru þeir erlingjar að miklum
eignum, og mættu teljast með helztu aðalsmönnum
sveitanna, — og þetta áttu þeir alt að þakka Nevitt.
Þegar hann hugsaði um, hvíllkan velgerning
hann hefði framkvæmt fyrir þessa vanþakklátu ung-
linga, brosti hann af ángri. Að þessu búnu særi
hann aftur til gistiðsins til að borða morgunmat.
Þetta var gott dagsverk, svo hann gat ná með
glöðu geði notið hvíldarinnar. Hann bað um eina
flösku af beita vinnu, og bauð gestgjafanum að
drekka hana með sér.

Að loknum morgunverði fór hann út aftur að
hreyfa sig, og valdi vegginn langs með læknum.

Hann gekk með höndum íetum, glaður í huga,
hugandi um, hve góðan gróða hann gæti haft af
þessari uppgötvun sinni, — þangað til hann kom að
skuggaríkum, kalandi stað.

Þar nam hann staðar og leit í kring um sig.
Hann sá stóran og þrekinn mann koma gangandi á
móti sér. Maðurinn var í gráum ferðamannadót-
um, og Nevitt hafði ekki séð hann fyr síðan hann
kom til Mambury. Það, sem hann tók fyrst eftir,
var, að maðurinn hafði mjög stórar hendur, sem
hann bar fyrir framan kroppinn alveg eins og Gil-
bert Gildersleeve var vanur að gera. Þeir voru svo
líkir, að Nevitt gat ekki varist að brosa, þegar hann
sá það.

Augnabliki síðar teygði hann úr sér órólegur og
undrandi. "Hvað er þetta", sagði hann við sjálfan
sig, dælitíð skelkaður, "annaðhvort eru þetta mis-
sýningar, eða þetta er Gilbert Gildersleeve sjálfur?"

Þetta var engin missýning, það var Gildersleeve
sjálfur. Þessi nafnkunni lögmáður þekti betur ísku
og lýmsku heimsharnanna, heldur en Guy, og hafði
því ekki farið beina leið til Mambury, svo einfeltnis-
leg hegðan hafði honum ekki til hugar komið. Gil-
bert Gildersleeve kom ekki frá Mambury. Hann
hafði aðsetur í nágrannabænum Ivybridge, og þaðan
beindi hann gönguleiðum sínum um nágrennið, í því
skyni, að líta eftir fögru landsplássi, sem væri þess
vert, að gera mynd af — eftir því sem hann sjálfur
sagði —, og á einni þessari ferð kom hann, eins og
af tilviljun, til Mambury.

Fáeina daga var hann búinn að sveima kring
um Mambury að leita að sínum manni, og nú lán-
aðist honum löksins að finna hann og geta talað við
hann, og það á þeim stað sem hann gat ekki flúið
burt.

Fyrst áleit Nevitt þetta að eins tilviljun, því
honum kom alls ekki til hugar að Gildersleeve ætti
nokkurt annað erindi til Mambury, heldur en við-
vikjandi einhverju, er stæði í sambandi við dóttur
hans og Granville. Honum kom alls ekki til hugar,
að Gwendoline, sem hann vissi að var þrædd við
föður sinn, væri að hafa sagt þessum vobalega þar-
stöfna frá samræðum þeirra og efni, sem þær snerst
um. Þess vegna gekk hann frjálselega með fram-
réttar hendur móti þessum gamla kunningja sínum.

"Herra Gildersleeve", sagði hann, "nei, eus þér
kominn hingað, — það er þó samfarlega gleðleg til-
viljun."

Gilbert Gildersleeve teygði úr sinni rúmlega sex
feta lengd og leit niður á hann, því þó Nevitt væri

af meðalhæð, var hann grannvaxinn, og eins og prik
að sjá í samanburði við lögmenninn. Gildersleeve
tók ekki í hendi hans, en fól sína hendi fyrir aftan
bakkið, og horfði fyrirtillega á þessa smjábúrgjörnu,
viðbjóðslegu skepnu, sem með fölsku brosi á vörum-
um rétti honum hendi sína.

"Hvað eruð þér að gera hér?" spurði lögmáður-
inn harðneskjulega. "Það vil ég fá að vita. Hvers
konar refja hæð þér með höndum hér í Mambury?"

"Refja", endurtók Nevitt, hogaði á h. l. eins og
hann finndi sig móðgaðan og væri hissa. "Við hvað
eigið þér, herra Gildersleeve? Eg skil yður alls
ekki". Höggið var — eins og venja var hjá Gild-
ersleeve að koma fram — svo vel miðað til að hitta
hann á sárasta staðnum. "Hver leyfir sér að bera
mér á brýn refjar?"

"Það geri ég", sagði Gildersleeve með áberzlu.
"Eg segi það og ég veit það, það gæynar ekki að
þér neitið því gagnvart mér, viðbjóðslega skriðdýrið.
sem þér eruð. Þér hafið verið í kirkjunni í morgun
að njósna í bókunum. Eins leikinn og þér eruð í
þess konar fantapörum, þorið þér þó ekki að hofa í
augu mér og neita því að þér hafið verið þar. Eg
sá yður þar sjálfur, og ég veit að þér funduð það í
bókunum, sem þér leituðað að því þér gáfuð hring-
jarannum grunsamlega mikis víkagjald. — Hvað þá?
Þegið þér og reynið ekki að trúla mig. Það er
gagnslaut fyrir yður, að látaast vera móðgaður. —
slíkt hefir engin áhrif á mig. Þér hafið mig ekki,
svirvörðlegi svikahraupurinn". Lögmáðurinn stapp-
að niður lötunum með því fílsafi, að engum gat
fundist annað en hlegilegt, að ætla sér að hreða
hann. — "Eg þekki tilganginn, að þér þurfið ekki að
koma með þína útírdra eða lýgi til mín, — til
hvers ætlið þér að nótta þá uppgötvun, sem þér gerð-

uð í morgun, og hvað ilt ætlið þér að framkvæma
með henni?"

Nevitt hogaði aftur á hæl, hann varð snortinn
af hræðslu við þessa árás. Jafn snarráður og hann
var, vissi hann ekki nú, hvernig hann átti að snúa
sér. Hann vissi, að sig skorti til við þennan þjón,
og fann nú að dirfskan er ekki ávalt heima, þegar
hennar er mest þörf.

"Eg get ekki skilið, að hverju leyti þetta snertir
yður, herra Gildersleeve", sagði hann auðmýktarlega.
"Eg hef að líkindum leyfi til, að útvega mér upp-
lýsingar, sem geta orðið mér og vinnu minum að
ómetanlegu gagni, án þess að þér þurfið að skifta
yður af því".

Gilbert Gildersleeve starði á hann, og sagði svo
í meira lagi gramur:

"Til gagns fyrir yður sjálfan og vini yðar", sagði
hann með ódulinni fyrirritingu, um leið og hann
skildi orð Nevitts eftir sinni imyndan, sem öðllegt
var. "Hunfur, svirvörðlegi skriðdýr! — Vogjið þér
yður, ofan Malt saman, að víðræðna opinberlega
að þér hafið huga að ögra mér — þér ætlið líklega
að neyða út úr mér peninga fyrir uppgötvun yðar.
Viðbjóðslegi þræll! Nei, þetta er meira en göðu
höfi gegnir — það er meira en ég hefði getað ætlað
yður, lavisa naðran!"

"Neyða peninga út úr yður, herra Gildersleeve",
sagði hann og lét vera móðgaður. "Það er hjótt
orðatiltæki; eg á ekki við þess konar stóri, og allra
síst gagnvart föður þeirrar stúlk, sem mér er kær,
þrátt fyrir alt, sem hún getur hafa sagt og gert mér á
móti, — ja, sem ég ennþá elska og virði, enda
þótt hún hafi að ástæðulausu útskafa mér. Hvernig
geta rannsóknir minnar viðvikjandi þessum tveimur
Warrington —?"